

ЮГОСЛАВЯНСКИ СТЕНОГРАФЪ.

JUGOSLAVJANSKI

STENOGRAF.

Брой 4.

СОФИЈА, 1. февруарја 1881.

Теџај IV.

Издава сеџки вто-
ри мѣсецъ.
Цѣна за год. 5 фр.

Izhaja vsaki drugi
mesec.
Cena na leto 2 gld.

Izlazi svaki drugi
mjesec.
Cjena na god. 2 for.

Издава сеџки дру-
ги мѣсецъ.
Цена на год 5 дин.

Развитие на стенографията между южнитѣ Славяне.

Съ радостъ забѣляваме, че отъ день на денъ се вижда при нашитѣ брата все по-големъ и по-големъ интересъ за стенографията, и че тая знапость все по вече и повече се развива и усъвършенствува. А онова, което най-много и особено ни радва, е това, че развитието става на основание на сжщитѣ правила и основи, които ние сѣдваме.

Най-хубаво се развива нашата стенография при западнитѣ ни брата Словенци, живущи въ Крайна и Щирия, които иматъ срѣднитѣ си и виши училища тѣй добръ наредени, щото въ всичкитѣ се преподава това искусство. Колкото се касае до Хърватитѣ, тамъ се преподава това искусство отъ единъ нашъ ученикъ въ Карловецъ Хърватската стенография, която практически се е въвела въ Хърватский Сѣборъ въ Загребъ и въ Далматинский Сѣборъ въ Задаръ, тоже отъ единъ нашъ ученикъ. Освѣнъ това въ Хърватский университетъ въ Загребъ има мнозина студенти, които стенографирайтъ лекциитѣ на Хърватский езикъ, а тѣй сжщо и ученицитѣ отъ гимназията и реалката.

Ако погледнемъ на Сърбитѣ, и тамъ се развива стенографията по сжщата система както при Българетѣ, Хърватитѣ и Словенцитѣ. За доказателство на това може да ни послужи книгата, която се е падала въ послѣдно врѣме подъ заглавие: „Српска Стенография по Габелебергерову систему израдио И С. Миловановиѣ.“ (У Београду 1880).

Списателя въ предговора на съчинението си казва между друго и слѣдующето: „Ималъ бихъ тука само това да споменѣ че въ това мое дѣло съмъ избралъ Габелсбергеровата система; а това съмъ направилъ зарадъ туй, защото споредъ мнението, което владѣе днесъ, тая система е най-съвършенна. При това ва тоя изборъ ме е подбудило и това, че Чехитѣ по сжщата система сж направили своята стенография, и като я сж правили, имали сж предъ видъ общитѣ основи на Славянскиятъ евикъ, тѣй щото да би могла Чешката стенография да служи ва обща славянска, или да би могла лесно да се преведе на другитѣ славянски езици.

И тая Чешка мисль ми е помогнала въ дѣлото на половина, защото всичкитѣ зикове, които тѣ употрѣбляватъ, можъ и азъ да ги употрѣблявамъ.“

Отъ това слѣдва, че нашата система, която се употрѣблява при сѣвернитѣ ни братя Чехи и Поляни, дѣто най-много е разширена, и дѣто е достигнала до висока степенъ на усъвършенство, съставлява една взаимна славянска стенографическа литература, която е обогатена вече съ доста добри списания.

Желателно е, щото разширянето и распространението на това искусство да върви при южнитѣ Славяне още въ по-голямъ кръгъ; а това може твърдѣ лесно да стане, понеже всичкитѣ южни Славяне сме съединени въ едно въ това отношение, и нѣма да се дѣлимъ тѣй, както сме н. пр. раздѣлени въ обикновеното писмо и въ нашата литература. Ако се съединимъ, то съединена сила ще може да направи нещо значително, особено ако при това се покаже воля отъ къмъ всяка страна. А стенографията може да се гордѣ въ това обстоятелство, защото е първа свѣрска въ литературний смисль между четиритѣ Юго-славянски братски племена, които и до сега още се различаватъ по толкова равновидни причини.

Ние се надѣемъ, че тая свѣрска ще се утвърди, и по тоя начинъ стенографическата литература ще може да добива отъ день на день по-големо значение и ще може да се разшири между интеллигентната класа отъ день на день по-вече; защото по тоя начинъ ще се смали разликата, която сжществува до днесъ въ писменно отношение, като си служатъ на едната страна Българитѣ и Сърбитѣ съ кирилица, а на другата страна Хърватитѣ и Словенцитѣ съ латиница.

А за да начрѣдва по-бързо и да се развие по систематично стенографията при Българитѣ, желателно е, да се въведе въ срѣднитѣ учебни завѣдения като задължителенъ (или поне като факултативенъ) предметъ. И както чюемъ, мнението на болшинството отъ Г-да представителитѣ въ Нар. Събрание е тоже съгласно съ нашето. Въ основния законъ за училищата § 41 ще се спомене между другитѣ предметъ и за стенографията.

По тоя начинъ българекитѣ училища ще се снабдятъ още въ началото на урежданieto имъ съ единъ предметъ, за който много училища въ просвѣщенитѣ държави дълго време се бориха, додѣго имъ стане възможно да го въведатъ. И тѣж имаме надѣжда, че нашитѣ училища още отъ сега не ще останатъ въ нищо назадъ отъ училищата на просвѣщенитѣ народи.

А. Б.

НАУКА ЗА БЪЛГАРСКАТА СТЕНОГРАФИЯ.

(Продължение.)

Глава II.

Съкращаване на думитѣ.

§ 26. Главний принципъ на науката за съкращаване на думитѣ е, да правимъ разлика между битнитѣ части на думитѣ и небитнитѣ.

Тѣзи послѣднитѣ назначаватъ се само съ характеристическитѣ гласове, или пакъ се съвсѣмъ испущатъ, ако се разбиратъ по правилата на грамматиката сами по себе.

Битнитѣ части на думитѣ, които трѣба да се назначаватъ точно, сѫ слогове въ коренитѣ на думитѣ, а небитнитѣ сѫ формулирающитѣ слогове, които се назначаватъ съвсѣмъ кратко.

Тая глава стои слѣдователно въ тѣсно сношенъе съ грамматиката на езикътъ ни; и за това ще бѣде найъ удобно, ако слѣдваме при раздѣляването на материялтѣ овнз начинъ, по които сѫ расправя и грамматиката. Но преди всичко ще наброимъ съкращенията, които се намиратъ найъ много въ говорътъ ни, и които съкращения се показвахъ въ теория и практика за найъ добри, и получиха вече своего опредѣлено значение. Тѣзи съкращения се казватъ „сигли“.

Сиглитѣ.

§ 27. Подъ думата „сигла“ разбираме постоянненъ единъ знакъ или постоянно едно съкращение за каквато и да било дума.

Сиглитѣ сѣ съставени или изъ началнитѣ букви на една дума или изъ началнитѣ и крайнитѣ; както въ единийтѣ така и въ другийтѣ случаи, пишатъ се обикновенно на линията;— освѣнъ това има сигли, които сѣ съставени отъ ерѣднитѣ букви въ една дума, или отъ самитѣ крайни; тѣ се пишатъ обикновенно надъ линията.

(Сиглитѣ се намиратъ въ притурката по азбучний порядъкъ.)

§ 28. Разширяване на сиглитѣ.

Когато стане нужда да се даде на сиглата нѣкакво граматическо окончание, тогава може тя да се присѣдини непосредствено, ако съ това не би се появило нѣкое недоумѣние; ако ли би се появило недоумѣние, то се туря окончанието или подъ сиглата или близко до нея, и то тъй близко, щото, неще да бѣде съмнително, че сиглата и окончанието образуватъ една дума. (Виждъ притурката § 28).

Съществително и прилагателно име.

§ 29. Ако на едно съществително име достаточено се опредѣля множественното му число, и пр. съ членътъ и и съ предстоящото прилагателно име или мѣстоимѣние, тогава могатъ да се испустатъ добавенитѣ му частици; и. пр. враг(ове)тѣ, нас(ове)тѣ нашитѣ град(ове), всичкитѣ Българч(ета) и т. н. (Виждъ притурката § 29.) (Слѣдва.)

Kratka

slovnica bolgarskega jezika.

(Za Slovence priredil A. BEZENŠEK.)

V. Prilog.

Prilogi imajo opredeljeno in neopredeljeno končevanje.

Pril. m. spola imajo za opredeljeno koncovko **ий**; п. пр. добрий, горний.

Prilogi m. spola imajo za neopredeljeno koncovko **ъ** in **ь**; п. пр. добъръ, горень: ženskega spola на **а**, **я**; п. пр. добра, горня; sr. spola на **о**, **е**, п. пр. добро, горне.

Opazka 1. V bolg. jeziku prilogi žens. in sr. spola nemajo opredeljenega končevanja, kakor tudi ne v slovenskem.

Opazka 2. Prilogi m. spola z dvema soglasoma pred **ий** urivajo v neopredeljenem končevanju jedno **ъ** med oba soglasa, a

ako je prvi od teh soglasov ж, ч, ш tedaj urivajo ъ. N. pr. добрый — добъръ, сладкий — сладкъ, тѣжкий — тѣжкъ.

Izjemka. Prilogi na стий in гкий ne prijemajo tega ъ in ъ. N. pr. чистый — чистъ, мѣткий — мѣтъкъ.

Nekteri pril. prisvojnici ne nahajajo se z neopredeljeno koncovko; posebno oni na чий, зий in кий. N. pr. овчий, козий, конский.

О компаративу и суперлативу.

Компаратив se napravi, ako se predstavi nepromenjenemu pozitivu predpona по: по добъръ (boljši) по старъ (starši), a superlativ se napravi, ako se predstavi pozitivu най: най-добъръ (najboljši) найстаръ (najstarši).

Оразка. Ako stoji pril. v komp. ali superl., tedaj se beseda, s katero se primerja, stavlja v acc. s predl. отъ, нежели (nego). Моята градина е по-гольма отъ твоята. (Moj vrt je veči od tvojega.)

Zdrobnéli prilogi napravljajo se s koncovkami ичкъ, ичка ичко: бѣличкъ, бѣличка, бѣличко.

О uporabi prilogov s členom.

Prilogi stoje navadno pred samostavnikom, prejemajo od njega člen, in menjajo konečno ѣ na я; n. pr. вѣрний-тъ и вѣрния слуга (verni sluga), третийтъ и третия день (tretji den), младийтъ и младия човѣкъ (mladi človek).

Prilogi s členom sklanjajo se po sledečem načinu:

Singular:

Masc.

Fem.

Neutr.

Nom. младийтъ	младята	младото
Gen. на (отъ)младия	на (отъ) младата	на (отъ) младото
Dat. на младия	иа младата	на младото
Acc. младия	младата	младото
Voc. младий	млада	младо

Plural.

za vse tri spole:

Nom. Acc. младитѣ	Gen. на (отъ) младитѣ
Dat. на младитѣ	Voc. млади

Оразка 1. Vlastna imena osob spojena s prilogi ohranila so starobolgarsko sklonitbo. N. pr. светий Иванъ, gen. светого Ивана, dat. светому Ивану, acc светого Ивана, voc. светий Иване.

Orazka 2. Prilogi m. sp. z neopredeljeno koneovko (ъ ali ъ) nikdar ne dobivajo člena, razven osobni prisvojivni prilogi in glavni števniki. N. pr. бащиятъ или бащина домъ (očetov dom), Донкинятъ братъ; единътъ in едината, двамата (oba dva), двѣтъ.

Orazka 3. Člen za vse tri spole plur je тѣ. (Dalje sledi)

Рѣчь срещу нова година.*)

Почитаеми Господа!

Едно празнично чувство превъзходно ни въехити, когато часовникътъ въ новогодишната нощъ удари 12 часа. Колко е хубавъ обаянітъ, споредъ който промѣнението на годинитѣ става презъ вѣмето за зимната тишина! Въ това нещо лежи нѣкоя тайна, дѣто годинитѣ сж избрали за своето промѣнение святата тъмнина отъ най-дългитѣ нощи. Тази тъмнина има и за насъ нововѣковнитѣ хора, които гледаме тѣй ясно предъ очитѣ си мѣната на природата, нещо знаменито. Тая тайна подига момента надъ астрономическото му ознаменование, и го закрива въ нѣкаква мъгла. Въ такъвъ единъ случай облада ни горещо желание да хвърлимъ единъ погледъ върху този мистичний актъ и да стжимъ вѣтъ на умълченитъ полета и гори, като да бѣхме мноли вънка да дохожда нѣщо ново, като да бѣхме почувствували природното преобразование на всичкий мѣръ, което означава мѣната на годината; и като да сме искали да се приближимъ къмъ онова най-вътрешно минуто промѣнение, което тѣй силно ни привлича.

Ние виждаме Г-да, природата въ нейното естествено ненакичено облякло, съ нейното неизмѣрно нощно небо, отъ което се бляскатъ къмъ насъ безбройни вѣтви; съ тѣзи си свои преимущества природата като да иска да ни напомни за важността на момента, дохожда ни на ума да се стреснемъ, и да се обърнемъ назадъ къмъ извървяното си поприще.

Ние сме много щастливи, ако въ тозъ моментъ нечувствуваме никакво обезпокоително вълнение върху изчисаната и невъзвратима за насъ година; ние сме много щастливи, ако въ тозъ моментъ не сме изложени да слушаеме какво съ-

*) Тази рѣчь щель да държи А. Безеяшекъ въ „Славянската Беседа“ срещу нова година, но по причина на кжсо вѣме не бѣше възможно; затова се помѣства тука. Ред.

вестно или сърдечно изобличение, съ което старата година предава на новата и въ какъвъ дългъ, когото трѣбаше да изпълнимъ презъ истекнатата година. Щастливъ е тоя чловѣкъ, на когото първата мисль въ първата крачка на новата година не е отчаяние, но е надѣжда; не е малодушие, но е енергия. Енергия има два вида: енергия при работата, и енергия при търпението; енергия при завладяване и присвоение, и енергия при отказване. Небого, което съ свѣето неизмѣрно пространство тѣхъ сериозно гледа на насъ, както що гледаше при минутното промѣнение и на другитѣ години; небого, на което безкрайното пространство е надарено и напичено съ милиони свѣтищи звѣзди; то дава енергия на онѣзи, които го питатъ въ тая ношь, и които могатъ да си растълкуватъ нѣговитѣ нѣми отговори. То ни дава възможность да сравняваме нашия краткъ животъ съ неговитѣ безкрайни години, като ни подсѣща и казва, че животътъ ни е само колкото една пѣдя дългъ, и нашитѣ болки ще престанатъ преди да сж, тѣхъ да кажа, започнали. То ни казва, че тѣзи болки незаслужватъ и не трѣба даже да се усѣщатъ; то ни казва, че сжщитѣ тѣжби и болки, които му казваме, то е слушало огъ хиляди години насамъ и отъ милиони и милиарди хора; и както е търпеливо слушало до сега, то ще слуша и въ бѣдѣ, а нашитѣ болки, нашето търпение и нашата личность само по себѣ си сж неща тѣхъ малки, щото би било по-хубаво да не се грижиме толкозъ за тѣхъ. То казва: ти чловѣче не си направенъ безъ причина да ходишь правъ, понеже ти можешъ самъ да рѣшишь, да ли да гледашь предъ себѣ си наравно или предъ тѣче на високо; ти можешъ да изберешъ самъ, да ли се радвашъ на живота си или да го пренебрегнешъ и преминешъ въ празность, майката на окръжнството. Гледай да можешъ да направишь първото, защото ти живишь само единъ пѣтъ въ течението на цѣлата вѣчность, и само за единъ пѣтъ и за единъ моментъ ти е дадено да играешъ при тая неизмѣрна драма. Гледай щото никога да не преваришь самъ себѣ си, и незабравяй, че единъ пѣтъ ще ти бѣде желателно да земешъ живота си за това щото той дѣйствително е, т. е. да не го земешъ сериозно. А по-сериозно отъ колкото своето щастие, считай щастieto на другитѣ, понеже твоята сила срещу неприятелското нападение можешъ да премѣришь, а си тага на другитѣ не можешъ. Ако самичкъ търпишь, то поднасяй; ако ли търпятъ другитѣ, тогазъ помогни.

Ако си жаленъ на сърцето, дойди къмъ мене въ тихо-
шумящата природа, и то не да чуе природата твоята тѣжба,
но да видишь моето и вѣйното равнодушие. И още нещо
друго ще се научишь въ природата, т. е. че всичко що живѣе
трѣба да си подига своего мѣсто, дори и растенията, като по-
вятътъ, който се простира до едно врѣме ниско по земята, до-
дѣто напосокъ намѣри сгоденъ случай, за да може да се по-
качи на високо, дѣто намѣрва изворъ на свѣтина и топлина.
Въ тебѣ чловѣче има и добро и зло; въ тебѣ яко и слабо; а
жолкото и да намирашь въ себѣ си малко отъ първото, а много
отъ второто, то нѣма да се отчайвашъ ни най-малко. Опредѣли
на онова добро такова мѣсто, дѣто може да принесе най-много
полза, а на онова лошо такова мѣсто, дѣто може най-малко
врѣда да принесе. Ако се водишь по първото ти ще преми-
нешъ благополучно прѣзъ живота си; но ако те стигне неща-
стие, то дотичай въ природата и погледни тази божественость,
въ която ти е опредѣлено да се повърнешъ. Ако погледнешъ
вѣковнитѣ закони на природата, и ако се позарадвашь на нѣй-
ната величественость, то ще можешъ да се подигнешъ дързо-
стно предъ неприятноститѣ на живота; но природата ти е дала
чувствителность, а ти си забравилъ нея и си престажнилъ сво-
ята величественна задача. Тя е като всичкитѣ майки и ще те
люби и по подиръ, както и по-напредъ; тя иска само твоего
щастие, на макаръ и да те изгуби; но ако да несполучишь
при твоитѣ задачи, то пакъ си науми за нея, иди въ нейнитѣ
обятия и поискай уталожение на духа си отъ нейната милос-
тива любовь.

Отивай при нея и мирътъ ще се повърне въ сърдцето ти!

Любовта къмъ природата ни укрѣпява въ търпението, а
любовта на чловѣцитѣ ни улеснява въ попрището на живота
ни. Любовта прави длъжноститѣ и уякчава добродѣтельта.
Тя е котвата, която държи живота ни, отъ когото нашия его-
изъмъ би могълъ да ни отдѣли; и затова, ако тя въ тая свещенна
нощъ, тъкмо когато часовникътъ удари 12, се възобнови въ
насъ, то щастливо ще стѣлимъ въ новата борба и въ новитѣ
несгоди, като вѣрки ще си предполага, че има поне една душа,
която се слива съ нѣговата и на която дължи по нещо за
своето щастие. И ако да е тя само една едничка, то той е дъл-
женъ да подигче своитѣ рѣце къмъ новата борба, и съ лю-
бовта си, той ще преодолѣе.

А да свърша Г-да своето общо размишляване. Моего кратко честитяване на новата година е, като казвамъ съ най-голямъ въодушевление слѣдующето: „Всѣко добро желание, което се усѣща въ нашитѣ сърдца, да прогони калъта и да дойде на животворящото слънце; да би имали по-малко сълзи, а по-много радостъ; да би стѣпила любовта намѣсто умразата, която и до днесъ съсипва, както поединни лица, тѣхъ и цѣли народи, а любовта съединява, подвига, участвивана и усилюва съ блаженство цѣлото човѣчество. За много години!

СТАТИСТИКА НА ГАБЕЛСБЕРГЕРОВАТА ШКОЛА за 1880 год.

(Съставилъ Дръ И. Чурба.)

Предъ божичъ миналата година, Крал. Стенографически Институтъ въ Дрезденъ издаде новъ годишникъ на Габелсбергеровата школа за 1881 год., който съдържа и статистика за миналата година. Както всѣка година, тѣхъ и сега ще направимъ извлечение отъ тая интересна статистика.

Въ казаната книга има хиляди цифри наредени, които се касаятъ почти всички изключително до стенографията на Габелсбергера. Насъ привличатъ най-много цифритѣ, които означаватъ разширението на Габелсбергеровата стенография между Славянитѣ. Но и общитѣ цифри касающи се до тая школа сж доста интересни, и за това ги съобщаваме на нашитѣ читатели.

Въ 1880 год. учили сж стенографията по Габелсбергеровата система 22,502, (въ 1879 само 21,692.) Отъ тѣхъ 14,490 въ училища (въ 1870 год. 14,286) и 7712 частно (въ 1879 г. 7311.) Въ Австрия е била разширена най-много въ училищата. Въ цѣла Германия сж се учили 6509 души въ училища, а въ Австрия 7713, т. е. 1200 д. повече. Ако сравнимъ тѣзи цифри съ онѣзи въ 1879 год., то въ Германия е пораснало числото на ученицитѣ съ 1032 д., когато въ Австрия числото се е намалило отъ 7038 на 8713 д. Това намаление иде почти цѣло на сметката на Унгария, дѣто числото на учащитѣ бѣше въ 1880 год. 1158 когато въ 1879 год. то е било 1381. Въобще трѣба да се констатира, че въ Унгария нашето искусство се намалява.

Като се е намалило числото на ученицитѣ съ 325, увеличало се е числото на тѣзи, които частно учатъ съ 278; а Унгария въ това отношение показва едно намаление отъ 38 души.

Въ Австро-Унгария въобще е следующия резултатъ: Въ училищата сж се учили въ 1880 год. 7713 (8038 въ 1879 г.) и 1397 частно (1157 въ 1879.) Сичко 9110 (9195 въ 1879 год.)

Въ Германия миналата година сж се учили частно 5472 лица (5330 въ 1879.) т. е. 46% отъ сичките, които се въобще тамо учиха стенография. Това е причината, че въ Австрия ученieto на стенографията въ училищата е предмѣтъ дефинитивенъ, когато въ Германия, освѣнъ Саксония и Бавария това не е тжй, но ученieto на стенографията е показано на частно изучаване.

Но и Германия има своя Унгария. И тамо има земли, въ които би искали да изчезне Габелсбергеровата стенография. Това е именно Прусия, дѣто въ 1879. год. е имало 2269 ученици, а въ 1880 год. 268 уч. по-малко т. е. цѣли 11%.

Училищата, въ които се е учила стенографията по Габелсбергеровата система сж: въ Австрия 162 (184 въ 1879.) и то 115 въ Австрия и 47 въ Унгария; въ Германия 169 (въ 1879 год. 160,) въ Италия 12 (въ 1879 год. 11) въ Гърция 1 (въ 1879 л.) въ България 1 и въ Руссия 1. Сичко 346 училища (365 въ 1879 год.).

Неможемъ да си представимъ, че въ Руссия би имало само едно училище въ което се учи Габелсб. стеногр., и то още въ нѣмско училище въ Дорпатъ. Трѣба да е нещѣлна тая дата.

Нова рубрика въ Дрезденский годишникъ е отворена за младата България, и интересно е за знаніе, че всекогажъ живий и старающій се сердечно за разширението на Габелсбергеровата стенография и за тази целъ многозаслужившии нашъ членъ*) Г-нъ А. Бевелшекъ въ Сръдецъ, ималъ на тамошната гимназия 36 ученика, и въ Стенографическата канцелария 12 ученика, които сж учили стенографията по неговото превозданіе на тая система.

Нашата школа е броила въ 1880 год. 343 дружества (отъ миналата година 11 повече.) съ 8677 редовни членове (въ 1879 год. 8380.) Отъ тѣзи дружества на Германия се падатъ 276 (254 въ 1879 год.) съ 6447 дѣйствителни членове, на Австро-Унгария 49 (56 въ 1879 год.) съ 1770 дѣйств. членове; на

*) Т. е. членъ на I. Габелсб. стеногр. дружество въ Прага, което издава „Тѣснописне листи“, изъ които е взета тази статія.
Преводителъ.

Швейцария 5 (6 въ 1879.) съ 151 дѣйств. членове на Италия 10 (12 въ 1879.) съ 252 дѣйств. членове, на Финско 1 съ 57 чл. Швеция 22 на които числото на членов тѣ не е прибавено.

Тия дружества имаха частни и дописующи членове 1723 (1628 въ 1879.) членове спомагателни и извънредни 1811 (2038 въ 1879 год.) (Слѣдва.)

Г. Пр.

ДОПИСКИ.

Изъ Руссия. Преди малко врѣме е излязла въ Руссия една брошюра подъ заглавие „Работники писма“, отъ А. Авраамовъ въ Киевъ. Отъ тая брошюра можемъ да извлечемъ нѣкои данни за стенографията въ Руссия.

Въ въведеніето автора жали, щото при всичко, че стенографията е въведена преди 15 години въ Руссия, и че сѣ напечатани до 1000 экземпляра научни книжки по тая часть, то пакъ нѣма повече отъ 15 добри практикасти стенографи. Той добави, че стенографията е много нужна особено за юридикцията, при която би било желателно да се забѣлжкватъ съдебнитѣ расправи стенографически, което би било доста значително и важно.

Слѣдъ това авторътъ прави краткъ прегледъ върху историята на стенографията въ Руссия и привежда причинитѣ, по които тя бавно се разширява тамъ. Между тѣзи причини той счита за първи: дружественний животъ въ Руссия и мѣннитѣ условия, подъ които ще сѣ изложени да работитъ тамошнитѣ стенографи. Въ Руссия сѣ въведени и Габелбергеровата и Шолцевата стенографии, отъ които последната е приредилъ Г. Дулски.

Изъ Италия. (За стенографията въ Италианската Камара въ Римъ). Италианский парламентъ се състои отъ депутатска камара и отъ Сенатъ. Въ депутатската камара работять 14 стенографи, които се измѣняватъ двама на всеки три минути при стенографическиятъ столъ. Тѣ иматъ тесни парчета книжки, които сѣ нумеровани по редъ. Всеки стенографъ бѣлжжи до тогава, додѣто може да слѣдва, и тогава казва последната дума на другаря си, който продължава бѣлжжението до тогава, додѣто може да слѣдва говорътъ на ораторътъ, а слѣдъ него слѣдва пакъ първий. Слѣнвяванието и на двамата стенографи не става въ едно и сѣщо врѣме, но по тая

начинъ: единия се отстранява, додѣго още другия пише, и го намѣстюва другъ, а слѣдъ малко и втория се отстранява и го замѣнява другаря на първозамѣняшията първаго. Смѣняването става по такъвъ начинъ, щото всѣки работи тъкмо по три минути. Всѣки стенографъ като си отива отъ стенографската масса, зима написанитѣ си листове, които занася въ стенографическото бюро. преписва ги скоро въ обикновено писмо и ги дава на управителя на бюрото, който събира отъ всѣкитѣ стенографи преписанитѣ листове и ги нумерира. Стенографитѣ стоятъ въ срѣдата на камарата между депутатитѣ и бюрото, а ревизоритѣ, които сж 4 на брой и се смѣняватъ всѣки часъ по двама, сѣдятъ на двата края на председателската масса. 20 минути слѣдъ свършването на засѣданието всичко е вече преписано, каквото се е говорило, въ обикновено писмо. Работата на ревизоритѣ е доста тежка, особно, ако ораторътъ не е говорилъ точно или е говорилъ много бързо. Въ такъвъ случай той трѣба да изпълни празнитѣ мѣста на онѣзи думи, които стенографитѣ сж пропуснали. Между засѣданието или послѣ засѣданието, депутатитѣ иматъ право да разгледатъ своитѣ поправени отъ ревизоритѣ рѣчи и можтъ да намѣняватъ формата имъ; но ревизоритѣ сж отговорни затова, което се печата. Представителитѣ обичатъ да придобавятъ при своитѣ думи, „одобрявание“ и „ржкоплекскание“; а това ревизоритѣ съ приличенъ начинъ искатъ да имъ запрещаватъ.

Задачата на стенографитѣ въ Сената е много полѣсна, отъ колкото на тѣзи въ депутатската камера, защото сенаторитѣ сж стари хора, та по малко и полѣгка говорятъ и своитѣ рѣчи по-напредъ размислюватъ. Често пѣти тѣхнитѣ засѣдания се преминуватъ само въ четение на законопроекти.

Въ Сената има 14 стенографа, 5 ревизори и 1 шефъ. За ревизори, трѣба да бѣдѣтъ хора, които сж учили философия. Колкото за стенографитѣ тѣ се приематъ въ канцеларията, безъ да иматъ по-напредъ стенографическа пракса, и работятъ двѣ години безъ плата като въ сжщото врѣме учатъ стенографията. Следъ двѣтѣ години ги испитватъ, и ако сж способни, приематъ ги като стенографи въ камерата. Платата имъ не е твърдѣ годѣма, защото работятъ само 6 мѣсяца въ годината. Приематъ по 3500 фр. въ годината, считатъ се като държавни чиновници и иматъ като такива право на пенсия. Двама отъ тѣхъ сж натоварени да обучаватъ новитѣ

стенографи. По голѣма-та частъ отъ тѣхъ служатъ още отъ 1848 год., слѣдователно тѣ сж твърдѣ стари.

Изъ Франция. Въ Франция много се распрavia въпросътъ за ползата, която стенографията би могла да даде на войницитѣ. Този въпросъ е възбуденъ преди нѣколко години отъ стотникътъ Беомскенъ, който доказа: какъ добръ би могълъ да служи стенографията за забѣлѣжаване на инструкциитѣ, които по-горнитѣ чинове даватъ на по-долнитѣ. Това е важно особено въ такива случаи, въ които резултатътъ на една побѣда зависи отъ бързото издаване заповѣдитѣ на военнитѣ началници. Въ новото време препорѣчватъ сега военнитѣ специалисти стенографията по тая причина, и то не само французската система да знаятъ, но и другитѣ системи, за да бѣде възможно на военнитѣ лица, ако имъ паднатъ въ рѣцетѣ отъ неприятелската страна стенографически нотици, да могатъ да ги прочитатъ.

Материалното положение на държавнитѣ стенографи въ Парисъ се е много подобрило. Сенатскитѣ стенографи освѣнъ голѣмата си заплата приематъ още квартира, отопление и пр.

Касателно за стенограмитѣ, които се пишатъ въ камарата, рѣши се и призна се да се съхраняватъ поне презъ едно извѣстно време, защото историческата истина за дебатитѣ въ камарата е оригиналниятъ течетъ на стенограмитѣ.

Изъ Севѣрна Америка. Въ Севѣрна Америка е распространена Английската стенография а най-много система та отъ Питмана. По тая стенография въ г. Оскалооха излиза стенографически вѣстникъ „Phonetik-Magazine“ отъ който една частъ е съ обикновено писмо, а друга автографическа. Изъ тоя вѣстникъ тоже съзнаваме, колко е заплата на нашитѣ стенографически колеги. Въ конгресса стенографитѣ приематъ годишна плата по 5000 долара (25,000 фр.); а стенографитѣ по другитѣ учреждения отъ 1500—4000 долара (7500—20,000 фр.)

Изъ Южна-България. Съ голѣма радостъ донасяме на читателитѣ си, че ползата отъ стенографията се чувствува вече тоже и отъ нашитѣ братя въ полусвободна България. За фактове на това могатъ да ни послужатъ:

а) Отношението на Г-на Предѣдателя на Постоянний Комитетъ (Ив. Ев. Гешова) подъ № 31 отъ 16 Януарий м. г. съ което моляше редактора на „Юго-Славянскій Стенографъ“ да достави двама стенографи за Областното Събрание.

б) Определението за заплатитѣ на стенографитѣ, които се виждатъ между заплатитѣ на другитѣ чиновници въ бюджета за 1880/81 год.

в) Отношението на Постоянний Комитетъ до Г-на Сукнарова. Това отношение е отъ Октомврий м. г. и чрезъ него Г-нъ Сукнаровъ се умолява да изходатайствува, щото да се испратятъ стенографи отъ ученицитѣ на Г-на Безеншека за Областното Събрание въ Пловдивъ. Г-нъ Сукнаровъ е отговорилъ, както се научихме, че наистина има ученици стенографи, но че не сж въ състояние сами да водятъ самостоятелно протоколи. — Намъ е много жално, че неможѣ да се удовлетвори и тая година доброто желание на нашитѣ братя; но надвѣмъ се, че не е далечъ врѣмето, когато и това ще стане.

STENOGRAFSKA LITERATURA.

„Тѣснописнѣ listy“ ѓ. 10: O sporných změnách ve 4. vydání, Těsno-
písně českého“ (píše V. R.) — Ze spolku. — Výlet do Švýcar (píše Dr. P.
M. Růžička).

„Тѣснописнѣ listy“ ѓ. 11: O sporných změnách (píše Dr. P. M.
Růžička.) — Zprávy o vyučování. (Praha — Chrudim.) S něm. příl.

„Тѣснописнѣ listy“ ѓ. 12: Pozvání ku předplacení. — Rozhled. —
Ze spolku. — Výlet do Švýcar (píše Dr. P. M. Růžička.) — Státní zkoušky
z těsnopísně.

Těsnopisnѣ listy ѓ. 1. rok IX: Našim p. t. členárium. — Statistika
školy Gabelsbergerovy (sestavil Dr. J. Čurba.) — Feuilleton. — Výlet do Švýcar.
Zprávy o vyučování.

РАЗЛИЧНИ СТЕНОГРАФИЧЕСКИ НОВИНИ.

* Преподаванията на стенографията въ Софка влюченаха на 26 Януарий т. г. въ една отъ салитѣ на Нар. Събрание. Въ I курсъ се записаха 43 ученика, които начиватъ изъ начало да учатъ стенографията; а въ II курсъ продължаватъ отъ ланскитѣ слушатели 8 души, които начиваха да учатъ камерната (парламентарната) стенография. Въобще между слушателитѣ на стенографията има чиновници отъ всичкитѣ учреждения, учители, корреспонденти и единъ свещеникъ.

Отъ гимназията учатъ само ученицитѣ отъ III и IV классово. Въ III класъ има 35, а въ IV 19 ученика и всичкитѣ сж малко исключение слушатъ стенографията.

* Дневникъ стенографически на II. обикновенно Народно Събрание отворено на 23 Мартъ. — закрито на 4 Юний 1880 г.“ Така се нарича малката въ голѣмъ форматъ книга издадена отъ Нар. Събрание, която съдържа стенографически забѣлжениитѣ дебати на II обик. Нар. Събрание. Тая книга има 788 страници и цѣната ѣ е 8 фр. Намира се за продажъ при Г-на Архиваря на Нар. Събрание.

При съставяването на тая книга работиха: Г-нъ А. Безеншекъ Управителъ на стенографическото бюро и Г-нъ Георги Прошекъ камерний стенографъ; а при прешиването на стенограмитѣ въ обикновено писмо работиха Г-да: Хр. Константиновъ, А. Сарафовъ, А. Ташикмановъ, Дим. Ценовъ и Ив. Шандаровъ.

II-та Сесия на II-то обикновено Нар. Събрание се отвори на 15 Окт. и трая до 18 Декемврий м. г. тя имѣ 46 заседания между които вѣкои сѣ се продължавали по 5—6 часа. Стенографическите протоколи се работиха пакъ отъ горьказанитѣ лица и се довършиха до 25 Януарий т. г. Всички ще излязатъ отъ печатъ до мѣсець Мартъ т. г.

* Книжки за първоначални стенографически упражнения отъ А. Безеншека. Тѣя книжки сѣ изправени по съ 4 линии, ще излязатъ тѣзи дни отъ държавната печатница.

* О predavanju stenografije na hrvatskih i slovenskih školah želili bi, da nam izvole naši prijatelji poslati dotičnih vjesti, koje ćemo s zahvalnošću uvrstiti u budući broj.

Къмъ нашитѣ Г-да абонати.

Отъ мѣсець Юний миналата година до днесъ не ни е било възможно да издадемъ нито единъ брой отъ вѣстникани и то по двѣ причини: първо, литографията която се работяше въ първата половина на миналата година въ София, престана, и затова сме били принудени да набавяме литографическата частъ на вѣстника ни отъ Зий брой послѣ отъ Загребъ, а другата частъ се е печатала тука. Не само това раздвоение на работата е причинило закъсняването, но както е познато на абонатитѣ ни землетрясението въ Загребъ не попомалко причини закъсняване на работата ни. Вгору, презъ врѣмето на сесията на Нар. Събрание редакторътъ е билъ натоваренъ тѣж въ стенографическата канц-лария, щото ржкописитѣ за вѣстника не сѣ могли на врѣме да се довършатъ.

Отъ сега нататъкъ списанието ни, ще излиза редовно вѣрки мѣсець за да догланитѣ миналата година. Следователно, който е абонатитѣ за цѣлата минала година, ще приеме за тая емѣтка

Našim gg. naročnikom.

Od meseca julija pr. l. do denes nij nam bilo mogoče izdati nijedne številke našega lista na svitlo, i to iz dveh uzrokov: prvo, litografija, ki je bila v prvej polovici lanskega leta v Sofiji, je prenehala; za to smo primorani litografičen del lista od 3. broja počemši v Zagrebu preskrbljevati, med tem da se ostalo tukaj tiska. Ne samo da takovo razpolovljenje prouzročuje zamudo, nego kakor znano v Zagrebu nastalo je vsled potresa tudi veliko zakasnjenje posla. A drugo, bilo je uredništvo za časa trajanje Narodnega Sebranja z delom v stenograf bureau-u preobloženo, in tako se rokopisi niso mogli ob svojem času dovršiti.

Od sedaj bode list redovno vsaki mesec izhajal da nadopolnimo ostale 3 lanske številke in da izdamo 6 letošnjih. Kdor je plačal naročnino za celo lansko leto,

първитѣ три броя отъ тая година. А новитѣ спомоществователи трѣба да занматятъ 7 фр. 50 сан. за цѣлата тая година, защото ще получатъ 9 броя до края на 1881 год. т. е. 3 броя, които ще навършваме за миналата година и 6 за тая година.

Паритѣ ще се пращатъ подъ нашия адресъ направо въ София, като въ Загребъ отъ сега нататкъ не ще имаме настоятелъ. — Предишнитѣ течения на „Юго-Славянскій стенографъ“ могатъ да се получатъ въ редакцията на вѣстника и въ Загребъ при книжарницата на Мучникъ и Сенфлебенъ по слѣдующитѣ цѣни:

- I. год. 1876 3 фр.
- II. год. 1877 6 „
- III. год. 1878 7 „

Редакция
на
„Юго-Славянскій Стенографъ“
въ София.

bode torej odškodovan let s s prvimi 3 brojevi. A novi naročniki trebajo plačati 3 for. za celo tekoče leto, ker bodo dobili letos 9 številkk.

Denar naj se blagovoljno naravnost v Sofijo pošilja v priporočenih pismih, ker v Zagrebu nemamo več dosedanje zveze v nevécanih stvaréh.

Prejšni letniki „Jugosl. Stenografa“ dobivajo se v knjizarnici „Mučnjak & Senfleben“ v Zagrebu po sledgcej ceni:

- I. teč. 1876 l. 1 for.
- II. „ 1877 l. 2 „
- III. teč. 1878 l. 2 for. 50 nov.

Uredništvo
Jugoslavjanskega Stenografa
v Sofiji.

Отъ Стенографическото бюро при Нар. Събрание.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Преподаванието на стенографията, което презъ вѣрмето на сесията на Нар. Събрание, и додѣго се съставяваха протоколитѣ бѣше престанало, накъ ще се почне отъ 26 Януарий по слѣдующий редъ:

- а) За ония, които наченватъ отъ на ало да учатъ стенографията: всѣки понеделникъ, сръда и сѣбота отъ 5—6 ч. веч.
- б) За ония, които сѣ изучили миналата година първата часть отъ тая наука: всѣки вторникъ и петъкъ отъ 5—6 ч. вечерь.
- в) За ученицитѣ отъ гимназията III класъ: всѣки вторникъ и петъкъ отъ 4—5 ч. вечерь; IV класъ; всѣка сръда и сѣбота отъ 4—5 ч. вечерь.

Преподаванията за всичкитѣ ставатъ въ зданието на Народното Събрание, и сѣ безплатни.

София 16 януарий 1881 год.
Директоръ на бюрото Проф. А. Безеншекъ.

Редакторъ и издатель Ант. Безеншекъ. — Urednik i izdavatelj Ant. Bezenšek.
Народна Печатница на Б. Прошекъ въ София.

Сираче.

(П. Р. Славсѣковъ.)

w - k
 - e e,
 n / ol
 m o n -
 n / ži
 v ~ ep,
 H ~ ži
 U ~ ep -

w , no
 e n g
 s k e v
 i s m g -
 e l m e
 e e n g,
 n e g,
 g o f n g -

ke, ke
 - ke f,
 and w
 ~ w e f-

ne ce
 ne ce
 e ~ f o
 , ~ f o -

e ~ e d
 ne ce,
 w ol
 . l f f ?

we e k
 ~ f y,
 y o 2 k
 o f a f ?

2 2 d w
 f 2 w f,

w ol
 o f f f,
 f ~ f f
 w ol -

f 2 f w f
 - l f
 o f f b
 y f a,
 w ol
 y f -

o o w, w
 f f f,
 . o l w
 w e l,
 b l a
 w f, w -

w o f
 y e w ?

Наука за стенографията.

Сиглать.

~ еко.	~ Държавна
... ма (мъ).	..в. Дума
... май.	...е. Друго
и Бъж,	...е. Бъде
... бше, ... би.	еб Деиотвительо
в България	... иже
в България.	... е
в, во во българ-	... не иже
ски, -а, -о.	... не е
в, в, в Добре, -а -б	и защо
с все,	и за това
с време.	и закон
с Сива	
... Славия	- и
говора	, иже
голям	, и
... могло	и Козва
... могат	... , ... , ... ветки -а, о
	и тко,
е даже	и и и кой - и, е
е ет	и Край,

— Князь
 — Конституция
 ~ като
 ... люди
 ...; ... диль-а-о
 в месяц
 ... съмъ
 ~ необходимо
 ~ колото
 ~ о, обь, онъ
 ~ ованъ
 ~ осовенъ
 ~ обале
 ... мене
 ... карой
 ... работа
 и обще ~ вобще
 ~ обыкновенно
 ~ отношение
 ~ отечество
 ~ обстоятельство
 и потреба
 ... пять
 ~ право

и при
 ~ прилика
 ~ почесте (2 похе)
 ~ положение
 ~ разъ
 ~ прядь
 ~ председатель
 ~ представитель
 ~ о о самъ-а, о
 ... мысли
 ~ собрание
 ~ Нар. Собрание
 ~ средь
 ... същъ
 ... съществува
 ~ сиречь
 (треба
 / тука
 ~ тутакси
 / тый
 ~ мой
 ~ тогасъ
 ~ томе
 & творятъ

S погыць
 J паракрасъ
 - урасъ
 O хора
 J хубаво

S говѣкѣ
 L... вѣрки
 J оуце
 J цѣ

Съвращенія. J и т. н. J т. е., J
 и пр. O гостъ. J фр. O сакт. J
 и пр. X год.

Мосецитѣ: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Членъ: 1 ма, 2 ма, 3 ма, (прокам. то = 1).

К. Д. 28. O ако се, O не оуше, O не би,
 O Българка, O добродѣтель, O временно,
 O Правднство, O разговор, O обидица
 O, O - а, - е, O даме и, O държавенъ,
 O другаръ, O вѣкога, O не самъ, O
 общество, O община, O народность,
 O потрѣба O другъ пътъ, O съ-
 ществуваніе, O измислиме, O не
 трѣба, O говѣски, O говѣество,
 O зацѣто, O цѣ се касае, O по
 ное мѣсто, O въ това отношеніе,
 O ще се, O до край, O отъ да,
 O разположеніе, O понеже и, O кон-
 ституционаленъ и т. н.

РѢчь сръщѣ нова година.

! а рѣчь въ сръщѣ нова година
 въ 12 вѣ - въ 1752 г. въ мѣсяцъ
 сѣвѣрѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 сѣвѣрѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ

въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ

въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ
 въ сръщѣ - въ сръщѣ - въ сръщѣ

lyæ - by' l. b. ~ ñj° ~ j' h ~ ñjæ
~ l. h ~ 'y, ~ æg ~ 'ur -

ur æ æ, = i s. = i h, = yæ,
ic = i h - ñj° e war the, and
æ no fæg, ur ~ ñj° e, ñj°
ñj° the 'ur. " fæg / e war
ñj°? ' f' ñj° b j' r æ p - l. u g
at 200 f' f' p' t' ur æ n u æ f'
in l. j' m' o' ñj° h æ æ, y æ -
r' e e' p' e p' h - l. u l. h æ
fæg, r' e e f', l. u l. h æ, ur ñj°
2 / o' j' æ æ, " ur, ñj° 'y
o' e o' l' o' g' s, y æ y' h, y' h
o' ur o' f' l. a r' f' æ ñj° o' y' f' l.
1: 18 ~ p' t' e fæg, r' l' r æ æ, æ
æ g' o' æ y' æ æ ~ ur, l' d' e y' æ æ y'
~ p' o' æ o' p' æ, p' æ, y' æ, ñj°
æ e æ æ ñj° f' l' g' o' h æ ñj°
f' i d' y - o' f' h' f' æ r' l' æ æ y'
1' ur æ - æ f' æ æ y' æ æ -
j' æ l' h' t' e p' æ y' p' o' f' f' l' e b'
' l. e ~ o' y' æ l' - . ur l' h' e f' f'
f' l' æ ~ t' r' o' o' f' æ æ æ æ æ y',
' i ~ t' æ y' - . æ h' (y' / æ o' : (h' t' p' æ -
(æ æ)

Zimski dan.

3 3 3 3 3
 2 2 2 2 2
 1 1 1 1 1
 0 0 0 0 0

2 2 2 2 2
 1 1 1 1 1
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

1 1 1 1 1
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0

0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0
 0 0 0 0 0